

Livets udvortes Riger; Kjærligheden er „Kongstanken“, men Kjærligheden, siger et Ordsprog, som har, hvad der hos visse Folk maa tale til dens Fordel, det, ikke at have Hjem hos os: „Kjærligheden begynder hjemmefra“, (Vilje: Ja, fra Hjertet!). Den begynder i det Hele fra Hjemmet: Det nytter os ikke, om vore bedste Mænd have færdes nok saa vidt ude omkring og have tillegnet sig nok saa stor og megen Kundskab derude, faaet Die for nok saa meget af det Store og Skjønne der, hvis de, naar de komme hjem, saa ere som Fremmede i det Hus, hvor de skulle virke. Det er en Signelse, som, om den end halter, dog ikke er ganske uden Anvendelse her, hvor Talen er om Dannelsen, og om, at vi bør skænke vort Eget idetmindste den samme Kjærlighed, som vi skænke Andres. Men naar vi henvise Børnene fra de tidligste Aar til at færdes mellem de romerske Gudehuse, uden nogenfinde for Alvor at vise dem hen til, hvad der bor mellem Nordens Ræmpehøje, da skifte vi ikke lige mellem det Fremmede og vort Eget. Den ærede Rigsdagsmand sagde saa fremdeles, at det var mærkeligt, at netop de, som dog havde det første Ord at tale med i denne Sag, nemlig Skolemændene, udtale sig saa alvorlig imod denne Tanke og sige, at det Oldnordiske er ubrugeligt til Grundlag for Dannelsen, og han henviste saaledes til det Stykke, som i et af Dagbladene staar idag om denne Sag. Der mener jeg imidlertid at maatte minde om Noget, som jeg tror ikke saa ganske bør overses; vi kunne ikke skabe Liv ved Love, og det, som mulig vil være den største Fare for den nordiske Skole i dens Begyndelse, er, at vi maasse ikke have de Mænd, som virkelig have Tro paa Sagen, og som i dette Dieblit ere istand til at kunne virke for Alvor hen til, at den kan bevise sin Kraft. Der siges, at den aldrig nogenfinde vil kunne det, ja, det er dog vanffeligt at sige noget Bestemt derom, men i alt Fald, hvis man har troet, at den Mand, hvis Bladartikel jeg nys nævnte, var stillet dertil, saa har han vist det klart og tydeligt, at han ikke er Manden; med den Kjærlighed, han forresten kan have til Studiet af det Oldnordiske, ses det klart, at han har levet sig saaledes ind i Tanken

om den klassiske Dannelses Gneret i Skolen som Dannelsens Grundlag, at det vil være aldeles galt at tænke paa, at han skulde være den rette Mand til at føre den nye Retning igjennem. Derimod er der en anden Ting, som jeg synes, man faar Indtrykket af, og det er, at man burde opfylde denne Mands Dnsfe, som han har næret for endel Aar siden, nemlig om at opgive det Embede, han nu har, for at offre sig til den dyberegaaende Sprogforskning i nordisk Retning og til at bearbejde det ubearbejdede Stof, der findes, derved kunde han maasse gjøre en god Gjerning for den nordiske Skole, hvorfor den kunde komme til at sige ham Tak. Naar man saaledes har talt om Folk, der i vor Skolesag kunne tale med Myndighed, skal jeg dog tillade mig — og jeg haaber ikke, at den høitærede Femand har Noget derimod — at anføre nogle Ord af en Mand, der kan det, og før er nævnt her, nemlig N. M. Petersen. Han siger om det oldnordiske Sprog, at der have vi det Oldsprog, som vi søge, og at just det besidder alle de Egenstaber, som vi kræve af et Oldsprog. Derpaa gjennemgaar han dets grammatikalske Bygning og viser ogsaa med Hensyn hertil, at det nordiske Sprog besidder de Egenstaber, et Sprog maa have, der skal lægges til Grund for Sprogundervisning, og at det i alle Henseender til at begynde med snarere er for vanffeligt end for let. Fremdeles siger han et andet Sted om Skoledannelsen: „Vi Nordboere have ikke nok i Syden; Skolen skal meddele ikke blot Sydens Elementer, men ogsaa Nordens, og de m først; thi de ere os nærmest, ere de mest fattelige, og Kjærligheden, der skal holde ud i Livet, skal tidlig rettes og næres.“ Det er en Mand, her taler, hvis Vidnesbyrd dog maa have nogen Vægt ligesveer for de mange Sagkyndige. Han siger et andet Sted om Poesien — det gjælder vist hele Dannelsen —, at „den skal ikke føre Syden over til Norden, men gjenføde Norden i Nordens eget Skjød“. Han siger fremdeles om den nordiske Poesi, at der ikke kan være Tvivl om, at den har almenmenneskeligt Indhold; thi — siger han — „Digtningen fra den Tid behandler ikke en enkelt Begivenhed, men hele Menneskehedens Skjæbne. Naar Brynhilde jubler i sin